

"ALLE BARN HAR RETT
TIL Å BLI HØRT I
ALT SOM HANDLER OM DEM."

- FNs BARNEKONVENSJON -

EN BROSJYRE OM
FAMILIERÅD

Innholdsfortegnelse

5	Hva er familieråd?
7	Når kan familieråd gjennomføres?
9	Koordinator i familieråd
11	Spørsmål til familieråd
13	Hva skjer før og under familierådet?
15	Oppfølgende familieråd
17	Hvem deltar?
19	Fagpersoner i familieråd
20	Medvirkning er samarbeid
23	Vil du vite mer?

"HVA SKAL TIL FOR AT MINA KOMMER
SEG TIDSNOK PÅ SKOLEN?"

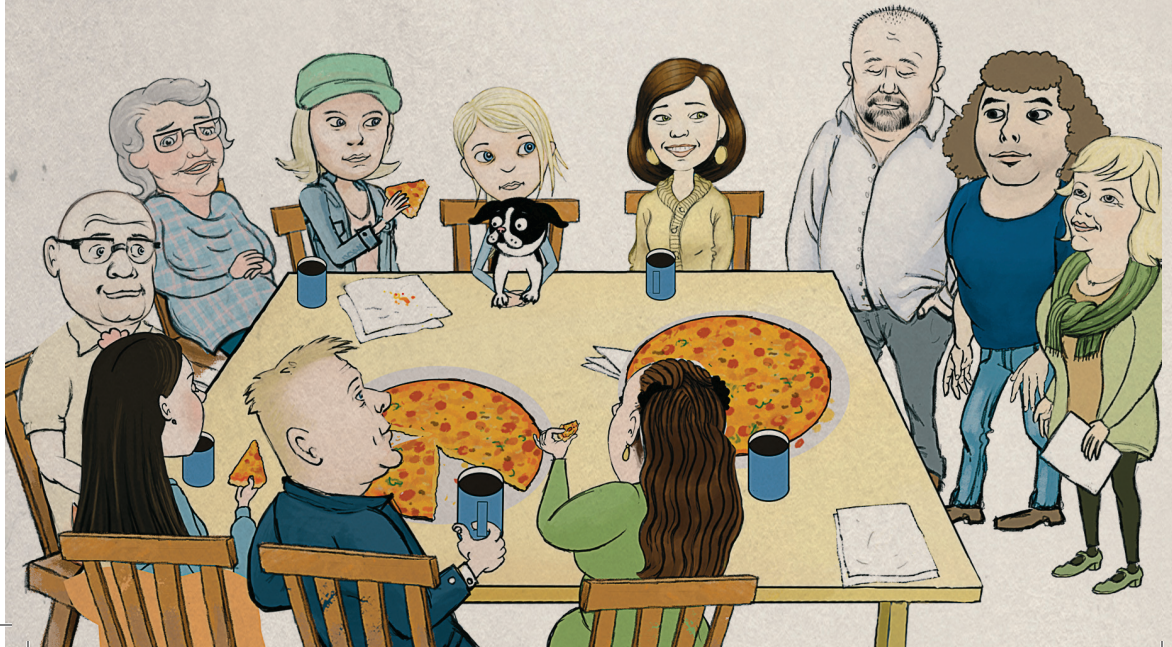
Hva er familieråd?

Familieråd er et møte der hovedpersonene sammen med familie, slekt, venner og fagfolk samles for å finne løsning på en situasjon som oppleves vanskelig. En familierådskoordinator hjelper til med å planlegge og gjennomføre familierådet.

Det er frivillig å gjennomføre familieråd, og på familierådet kommer man som oftest fram til gode løsninger.

Norsk forskning viser at nesten alle som har gjennomført et familieråd anbefaler andre å gjøre det samme.

"ALLE MÅ FÅ SI SIN MENING FØR
EN BESTEMMELSE BLIR TATT"

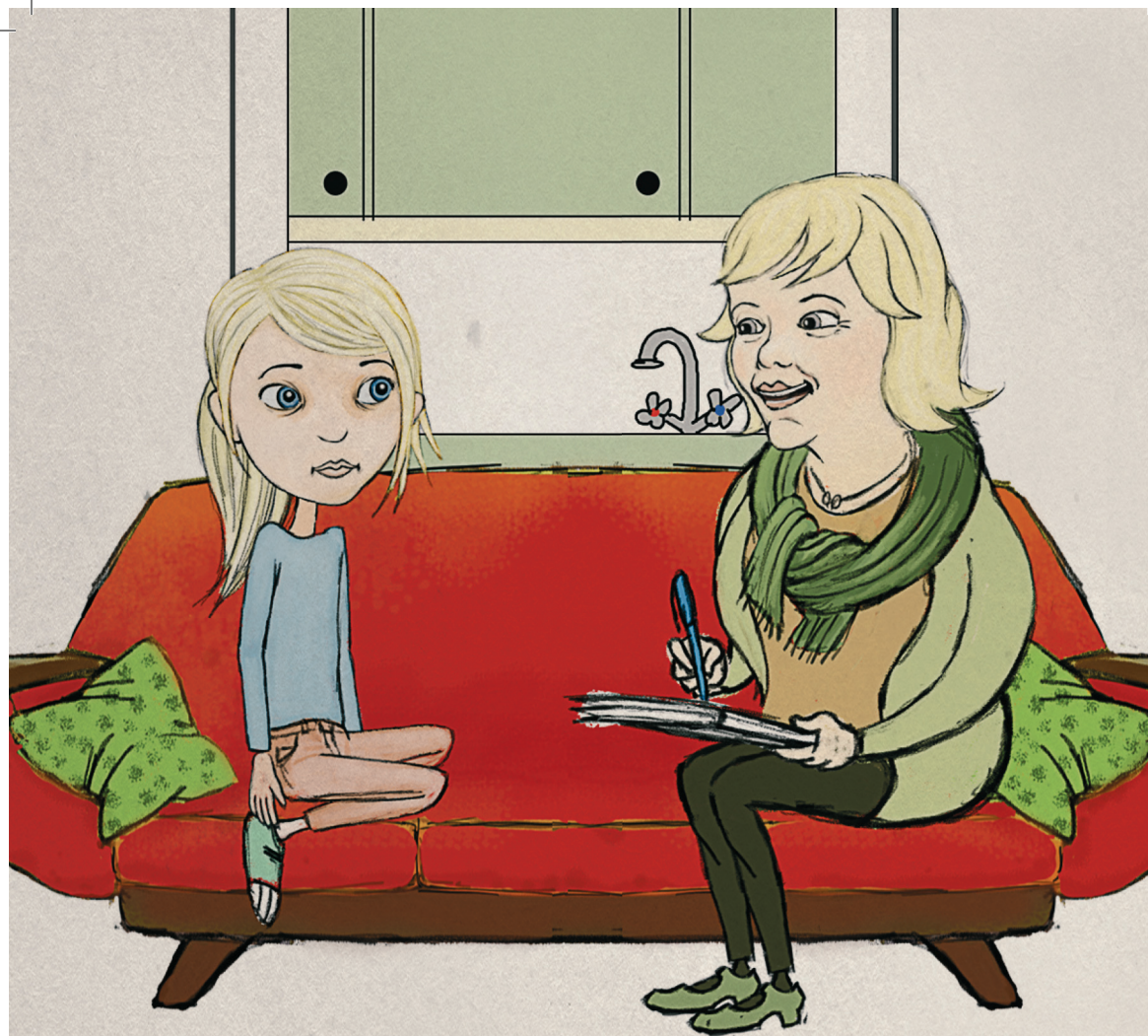
Når kan familieråd gjennomføres?

Familieråd kan benyttes i ulike situasjoner og arenaer.

Blant annet på helsestasjonen, i arbeid med pårørende, på skolen, i rus- og eldreomsorgen, i familievernnet og i konfliktrådet.

Barnevernet har lang erfaring med å benytte familieråd, og det gjennomføres flere tusen familieråd i barnevernet hvert eneste år.

Familierådet kan for eksempel handle om at barn eller voksne har det psykisk vanskelig, at samvær ikke fungerer så godt, det er behov for å få til et bedre samarbeid, eller at noen har behov for ekstra hjelp og støtte, og omsorgssituasjonen for barnet ikke er god nok.

Koordinator i familieråd

Koordinator i familieråd er familiens hjelper og har en uavhengig rolle. Han eller hun skal hjelpe barn og familier med planleggingen og gjennomføringen av familierådet, men bestemmer ikke i saken.

Oppgaver til koordinator:

- finne ut hvem som skal delta sammen med hovedpersonene
- invitere og snakke med de som skal delta slik at de er godt forberedt
- finne ut sammen med hovedpersonene hvem som skal være støtteperson, ordstyrer og sekretær
- ta hånd om det praktiske på selve møtet
- være møteleder i del en og tre av familierådet
- bidra til at det lages en skriftlig plan som det er enighet om – og at planen er kjent

Noen kommuner har ansatt egne familierådskoordinatorer. Når det gjennomføres familieråd i regi av barnevernet, har det statlige barnevernet (Bufetat) ansvar for at gode familierådskoordinatorer kommer raskt i gang med å hjelpe familier å planlegge og gjennomføre et familieråd.

HVEM SKAL FØLGE MINA PÅ FOTBALLEN?

MINA SYNES DET ER VANSKELIG AT MAMMA OG PAPPA ER
UVENNER NÅR HUN SKAL FLYTTE MELLOM MOR OG FAR.
HVORDAN KAN DENNE SITUASJONEN BLI BEDRE FOR MINA?

MINA SIN MAMMA TRENGER STØTTE I HVERDAGEN.
HVEM KAN HJELPE TIL?

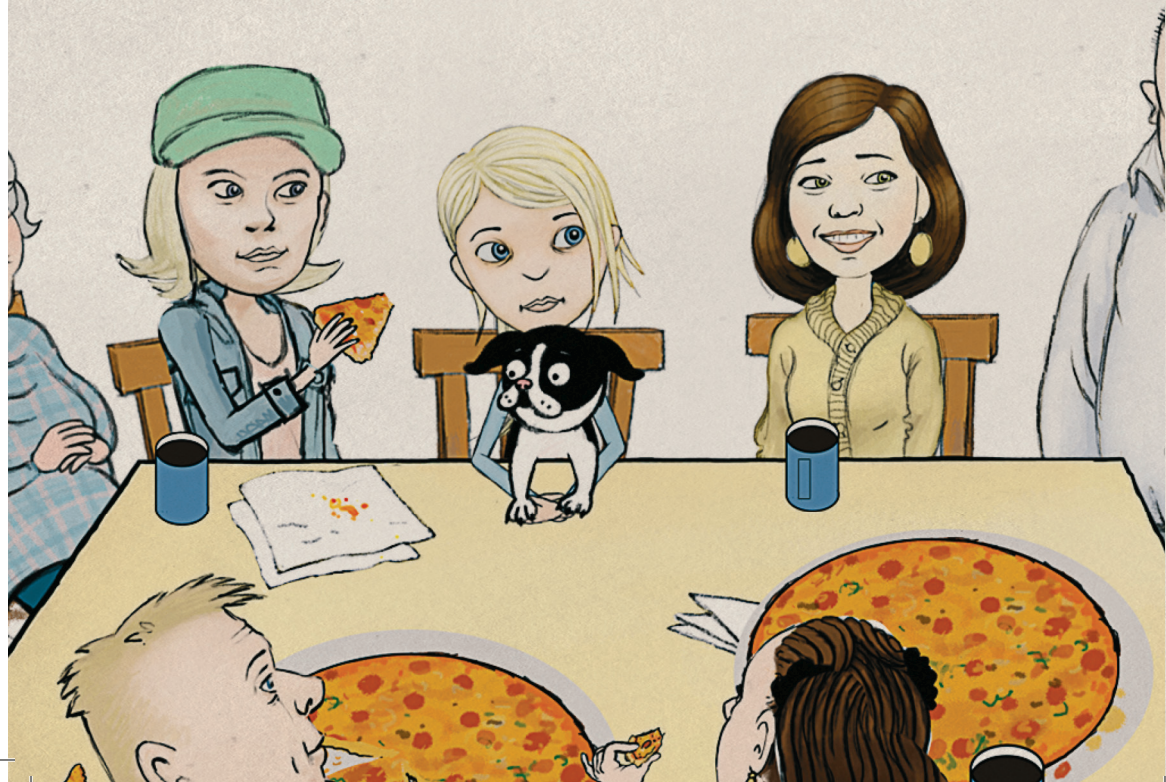
ROB ØNSKER Å FLYTTE UT AV FOSTERHJEMMET.
HVA SKAL VI GJØRE?

Spørsmål til familierådet

I god tid før familierådsmøtet blir man enig om spørsmål som skal diskuteres på familierådet. Det bør ikke være for mange spørsmål, ofte er fire - fem nok. Noen ganger dukker det også opp nye og viktige spørsmål underveis i forberedelsene til et familieråd.

Både barn, foreldre (foresatte) og faginstansen som foreslår familieråd blir enig om hvilke spørsmål som skal diskuteres i familierådet. Dette gjøres litt forskjellig avhengig av om familierådet er i regi av barnevernet eller i oppvekstsektoren.

"DET VAR FINT Å SNAKKE MED FAMILIE
OG VENNER OM MEG SELV. MAN KAN FÅ
SAGT DET MAN HAR Å SI."

Hva skjer før og under familierådet?

Det tar vanligvis noen uker fra det er bestemt å ha et familieråd til selve familierådsmøtet gjennomføres. Dersom det haster, kan det gjennomføres i løpet av noen få dager. Selve familierådet avholdes på et egnet sted, og det serveres mat og drikke.

Familierådsmøtet er tredelt:

- I første delen er alle deltakerne til stede. Familien får informasjon fra aktuelle fagpersoner, slik at de har et godt grunnlag for å diskutere seg fram til løsninger på spørsmålene som er stilt.
- I andre del av møtet snakker familien sammen uten at andre offentlige personer er til stede. Heller ikke koordinator er med i diskusjonen, men kan kalles inn ved behov. I forberedelsen til familierådet har koordinator sammen med familien funnet ut hvem som skal være støtteperson, ordstyrer og sekretær i denne delen av møtet.
- I tredje del av møtet blir man enige om en skriftlig plan som er tydelig på roller og ansvar i oppfølgingen av familierådet. Hvem gjør hva?

Oppfølgende familieråd

Det vil vanligvis være behov for et eller flere oppfølgende familieråd. Tidspunktet for oppfølgende familieråd avtales som hovedregel på familierådet. De samme som deltok sist, er oftest med å planlegge og avholde det oppfølgende møtet.

Planen som man ble enige om skal evalueres. Kanskje må noe endres fordi det ikke fungerte som tenkt, eller det kommer opp nye forslag som bør prøves ut.

De samme som deltok sist er med, men også nye personer kan inviteres til det oppfølgende familierådet.

Mamma

Mina

Pappa

Jorunn

Løser'n

Gunnar

Mona

Truls

Helga

Hvem deltar?

Som en del av planleggingen finner hovedpersonene sammen med koordinator ut hvem som skal inviteres til familierådet. Det kan være familie, slekt, venner, naboer og andre viktige personer som for eksempel læreren. De fleste som blir spurt kommer dersom de har anledning, og er glad for å bidra. Dersom reiseavstand eller annet gjør det vanskelig å delta, så kan deltakelse skje på telefon eller via skjerm.

Koordinator og initiativtaker deltar alltid i familierådet. Barn deltar også som hovedregel, men kan gå litt til og fra avhengig av alder og modenhet.

"DET VAR JEG SOM EGENTLIG BESTEMTE AT VI SKULLE HA
FAMILIERÅD. VI FANT UT AT DET VAR BEST SÅ VI KUNNE
PRATE OM HVOR JEG SKULLE BO."

Fagpersoner i familieråd

Aktuelle fagpersoner inviteres til å delta i den første delen av familierådet. Noen ganger er de også til stede i den tredje delen.

Eksempel på fagpersoner som ofte inviteres med er ansatte i barnehage, skole, helsetjenesten, pedagogisk-psykologisk tjeneste, familievern, sosialtjenesten eller andre som har viktig kunnskap som angår situasjonen. Dersom det er et familieråd i regi av barnevernet, deltar alltid kontaktpersonen i barnevernet.

Informasjon fra fagpersoner kan være veldig viktig. Fagpersoner som deltar oppfordres til å ha et «ressursfokus». Innholdet i presentasjonen skal være kjent for hovedpersonene i forkant. Informasjonen som fagpersonene gir, bør være skriftlig slik at familie- og nettverk har den tilgjengelig når de diskuterer.

Medvirkning er samarbeid

I Norge er det stor enighet om at barn og voksne skal bli hørt og selv delta når det skal tas beslutning i saker som angår dem. Dette er nedfelt i mange lovverk, blant annet barnevernloven, barnehageloven, opplæringsloven, barneloven og pasientrettighetsloven.

Barn (og voksne) er klar over at de ikke alltid kan få viljen sin, men det er viktig både å få informasjon og si sin mening. Barn som deltar i familieråd, velger seg en støtteperson. Det er vanligvis en fra familien eller nettverket. Når det er vanskelig å si sin mening, kan støttepersonen hjelpe til. Også voksne kan ha behov for en støtteperson.

Barn ønsker:

- at informasjonen og diskusjonen er tilpasset at de er tilstede
- å få være med å bestemme hva som skal serveres av mat og drikke
- å få være med å bestemme hvem som skal være støtteperson
- at familie og venner kommer til møtet for deres skyld

Voksne sier at familieråd er bra fordi:

- alle får samme informasjon og man kan si det man mener
- det kan løse opp «knuter på tråden»
- kontakt og samhold kan bli bedre
- andre får en større forståelse for situasjonen
- i familierådet finne man gode løsninger sammen
- samarbeidet med fagpersoner og barnevernet blir bedre

Vil du vite mer?

De fleste norske kommuner har god kunnskap om familieråd. Metoden benyttes nå i økende grad også i oppvekstsektoren.

Du kan finne mer informasjon og filmer om familieråd på Bufdir.no og YouTube.

Bufdir